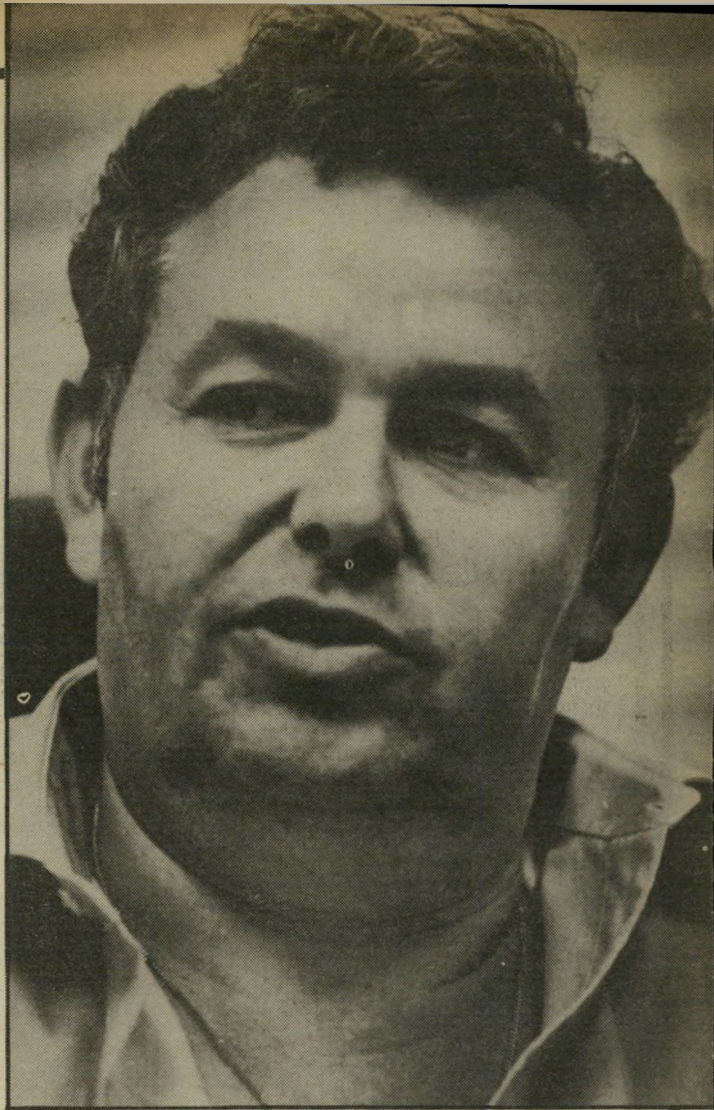

מונולוג של אלי קולס:

„השקר הכי מתועב

שיבנו להמציאו“

כ ת ח ב א י ש ו ר

אני מאשר בזה כי התלמיד (ה) אליעזר קולס

סיים (ה) את תקופת לימודיו (ה) בעקלטה למשפטים.

א. דורפמן
עוזר לעניני תלמידים

לשמוש מזכירות הפקולטה

התלמיד (ה) נשא (ה) חייב (ח) בחינה (ות) במקצוע (ות) הבא (יו):
מבוא למשפט עברי; דיני עונשין.

אישור האוניברסיטה ללישבת עורכי־הדין
זכאי להתמחות

ביום החמישי נדהמתי לקבל, לפנות בוקר, טלפון מחברים שקראו, השכם בבוקר, את הארץ. נדהמתי עוד יותר לקרוא מה שהיה כתוב שם, ואז החלטתי על שתיקה, עד שהמוסדות והגורמים בדבר יבדקו את העובדות ויפריסמו את האמת. זהו, עד הצהריים לא היו לי עוד טלפונים בנושא.

לכן עוד יותר הופתעתי, כשסיפרו לי על כך שבתכנית הטלוויזיה הלימודית, ערב חדש, בהנחייתו של כתב אחר של הארץ, דן מרגלית, הומנתי לדריק פומבי. כל זה בטרם טרח מישהו מהם לוודא את העובדות בנושא, שלמעשה כבר פורסם שובו קודם לכן.

מה, לא היה מספיק זמן לכך? מרגלית לא יכול היה להתאפק ולהימתין עוד כמה שעות, עד שיאתר אותי? נדהמתי ביותר גם מהכימה הרחבה והתדרדרות שניתנה שם לסקופ של עיתוננו של המנחה.

בעיקבות השירור התקשרו אנשים זרים לטלפון שלי, אשתי, וביקשו למסור לה כל מיני רכילות הקשורות באחד העיתונאים. אשתי ענתה חרישםעית, שאין זו דרכנו לפעול בצורה כזאת. אחרי מהם, שחזר וטען שיש בידו סיפור של פרטקציה, התעקש ולא הירפה משושי, שתרשום את שמו המלא, כתובתו ומיספר־הטלפון שלו, כדי ש־אם נשנה את דעתנו — ניצור איתו קשר.

התחלתי להסתובב בבית במין זעם עצור כזה, כאב חד, קשה להסביר בדיוק, לא יכולתי להירדם, אז לקחתי את שושי ונסעתי לירושלים הלך וחוזר. את כל הלילה שבין החמישי

התקשר למחרת, הנחתי שגם הוא ינהג כאחרים, לאור המידע והעובדות שניתי לו.

כל התגרות שהאוניברסיטה תגיב. להיפך: ביקשתי ממנו שיתקשר אליי, אם הוא עומד לפרסם משהו. משלא

הוסיפו לו אלף — קולאס, במקום קולס. לא התרגשתי במיוחד, כי לא היו שום הדים לכתבה, ופרט לכמה טלפונים לא שמעתי כל תגובות מחברים, מכרים, חברי ועדת־החוקה. שום תגובה:

ביום השלישי בלילה צילצל אליי זאב יפת מהארץ. אני מכיר אותו מכך שפעם התראיינתי אצלו על עבודתי ועבודתה של הוועדה לקביעת תקנון־אתיקה. הוא חקר אותי מחדש בנושא ורצה לדעת מהי תגובתי למה שפורסם כמה ימים קודם לכן באותו מקומון. השייך, אגב, להארץ. ענית לי לו רק שלמרותי כרת וכרין, שלא נכשלתי ארבע פעמים באותו מיקצוע ושאלתי

קשה לי לשחזר איך זה התחיל. קינר שלושה לילות לא עצמתי עין. תראי איך רזיתי!

זה התחיל לפני כחודש. אז ריאיינתי אותי נחום ברנע לכותרת ראשית. הכתבה עסקה בחוק נגד הסתה גיד ענית. תוך כדי השיחה הוא סיפר לי על רכילות שהגיע אליי, וביקש לוודא איתי את אמיתותה. הרכילות היתה ברורה דומה לשקרים שהתפרסמו לאחרונה. הבהרתי לו את הרברים כי פירוט הוא קיבלם. בכתבתו הוא ציטט בכמה מילים את המציאות לאשרה: "בי-1981 נבחרתי לראשות ועדת החוקה. לא הייתי אז עורך־דין. ניסיתי לסיים את לימודי המשפטים במהלך הקרנציה, ורק לאחרונה סיימתי אותם."

לאחר־מכן פנה אלי עיתונאי ממעריב ושאל אותי גם הוא על כך, "שמסתובבת רכילות..." הבהרתי לו במילים קצרות את האמת, והוא קיבל את הסבריי. חשתי, הרחתי, שמישהו מנסה לבנות כאן פרשה. במקרה זה, סביב לימודיי, אבל לא היתה לי כל סיבה לראגה, מכיוון שבטחתי שכל מי שניסה לברוק את העובדות לעומקו, יראה שזה סיפור ללא שחר וללא שום בסיס:

העיתון של המנחה

לילה אחד, בשעה עשר בלילה, התקשר אליי חיים ברעם, כתב מ־קומון ירושלמי, והתעניין שוב בנושא. שוב, סיפרתי לו את האמת. הוא לא אמר שברעתו לפרסם משהו. להיפך: עוד כשאמרתי לו שזהו אחד הסיפורים הרכים שבהם נתקל איש־ציבור במהלך כהונתו, הוא סיפר לי שהוא בנו של השר לשעבר משה ברעם וגם הוא סבל בעבר, יחד עם אביו ובני־משפחתו, מסיפורים בלתי־ברורים שניסו להלביש עליהם, וגם נתן לי רוגמות.

הייתי סמוך ובטוח שהעניין נגמר, ואז, ביום שישי בבוקר, לפני שובו, קיבלתי טלפונים מחברים מירושלים. הם סיפרו לי שכתבה על העניין מר פיעה בעמוד הראשון של המקומון, תחת הכותרת, "מיקרה קולס". פרטים רבים שם... נו, טוב, אומר רק שאפילו שמי לא אית שם נכון —

דמעות קפואות

רשת־דקה, פרשת־שירי, פרשת־גדות, פרשת־קולס — מה קורה לאיש־ציבור מרגע ששמו הופך לכותרתה של פרשה! מהקשר ההדוק שקיימתי לאחרונה עם כוכבי הפרשות, מסתבר כי התהליך דומה. האזנתי למישפטים כמו: "לא אכלתי כמה ימים... ירדתי המון במישקל... לא עצמתי עין... מדוע אני צריך לשלם כלי־כך ביוקר על כך שאני ידוע?" וכו' וכו'. תוכן והתנהגות דומים. אבל קשה להתרגל לכך.

בימים אלה עוסקת כל המדינה בשאלות הרוח־גורל כמו: כן עבר את הבחינה, או לא עבר? באיזה ציון עבר? כמה פעמים נכשל? כמה נכשל? כמה עמודים הכילה עבודת־הגמר שלו? האם לא עזרו לו לכתוב אותה? ועוד ועוד. כיד הדמיון הפורה. כל זה באווירה של אקשן, של "יש משהו באויר" — "יש איזה סקופ ברקע!"

משהתמוצץ מה שכבר קרוי היום פרשת־קולס, בשבוע שעבר, החליט בעל השימחה, בעצתי, לגזור על עצמו שתיקה ולא להיגרר להתנצחויות נוסח לא־נכשלתי — כן־עברתי. עד שהמוסדות המתאימים או האישים הנוגעים בהאשמות כלפיו, יפרסמו את תגובותיהם. תגובות אוניברסיטת ירושלים והדיקן, הפרופסור יצחק אנגלרד, התעכבו. מכיוון שקולס היה צריך לאשר להם בכתב, שהוא מרשה להם לחדור לרשות־הפרט שלו ולפרסם את העובדות הקשורות בהיותו סטודנט במוסדם. קולס, המתגורר בקריית־ביאליק שליך חיפה, נדרש לנסוע במיוחד לירושלים, כדי להביא את אישורו בדרך המהירה ביותר. גם זה, בצירוף קווי־טלפון עמוסים

בביתו, שהיקשו את הגישה אליו, משכו יותר ויותר את הזמן ואת עצביו של קולס. עד לתחילתם של הפירסומים הגואלים. התיכונן המקורי היה שדיקן הפקולטה־למשפטים בירושלים, אנגלרד, ישבור את שתיקתו ויגיב ביסודיות ביום הראשון בערב. עובדות נוספות יתבררו ביום השני, וביום השלישי — בגיליון זה — לבסוף יגיב קולס.

בתחילה לא רצה קולס להתייחס בפרוטרוט לפרשה ולחטט בענייניו האישיים. הכוונה היתה, שיתאר את הימים האחרונים שעברו עליו. במחשבה שניה, החליט לחשוף כאן את כל הפרטים והמיסמכים הנוגעים בדבר, "מכיוון שאין לי מה להסתיר".

ביום השני, אחרי כמה לילות ללא שינה, כש־הימים עוברים עליו בעזרתם האדיבה של כדורי־הרגועה, נשבר. כמה עיתונאים הגיעו לדירתו השכורה בירושלים. קולס, שהלחץ של התיקשות עליו היה אינטנסיבי ומובן — במשך השיחה הממורשכת עימו ביום השני, נאלצתי להרים את שמפרת הטלפון כמעט אחרי כל מישפט שני — סיפר מעט על העובר עליו, והכחיש את היסוד לפרשה כולה. עד לרגע זה, סירב להיכנס לפרטים. אחרי שרזה בכמה קילוגרמים, עם דמעות קפואות בעיניו, הוא סיפר את כל מה שרצית לדעת על אלי קולס הסטודנט — סקופ, שעיקרו לא היו מעניינים. עוד לפני כמה שבועות, אפילו את מדורי הפיקטוריה של מקומון בקריית־ביאליק.